

THE ONLY SLOVENIAN DAILY BETWEEN NEW YORK AND CHICAGO THE BEST MEDIUM TO REACH 180.000 SLOVENIANS IN U. S. CANADA AND SOUTH AMERICA.

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

"WE PLEDGE ALLEGIANCE TO OUR FLAG AND TO THE REPUBLIC FOR WHICH IT STANDS: ONE NATION INDIVISIBLE WITH LIBERTY AND JUSTICE FOR ALL."

Neodvisen dnevnik zastopajoč interese slovenskega delavstva.

VOLUME III. — LETO III.

CLEVELAND, O., TOREK, (TUESDAY) SEPT. 7th, 1920.

ŠT. 211 (NO.)

Single Copy 3c

Entered as Second Class Matter April 29th, 1918, at the Post Office at Cleveland, O. under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

Posamezna številka 3c

Italijanski delavci prevzeli tovarne.

GIBANJE SE JE RAZŠIRILO KOT BLISK ŠIROM ITALIJE.

Rim, 5. sept. — Ko so milanski tovarnarji zagrozili kovinarskim delavcem, da jih izpro, so slednji prevzeli vse tovarne v mestu, nakar se je to gibanje kot blisk razširilo na vsa italijanska industrijska mesta, kjer so delavci sedaj v kontroli skoro vseh tovarn.

V več slučajih držijo delavci bivše delodajalce kot talnike, da se ne bi upalo nastopiti proti njim s silo pri njih prizadevanju, da uvedejo redno obratovanje industrijskega ustroja pod kontrolo delavstva.

Delavci, ki so tako nenadno dobili kontrolo nad industrijskimi napravami dežele, držijo strogo disciplino in voditelji so dali na ljudske mase svarilo, da se bo najstrožje kaznovalo vsakega, ki bi kaj uradel iz prevzetih tovarn ali pa če bi jih na kak način hotel poškodovati. V več slučajih se je najdene vrednostne predmete poštno zavarovalo, kajti po vseh prizadetih okrajih je uvedena stroga sovjetska disciplina.

Delavci so oboroženi s strojnimi puškami in vojaškimi oklopnimi avtomobili in pred vsemi tovarnami so nastavljene močne kovinaste barikade z žičnimi ograjami. Po noči se večkrat sliši pisk milanskih tovarniških sirev, da se preizkusi, ako je delavstvo pripravljeno za slučaj nevarnosti, da se odzove klicu za obrambo svoje vlade.

Italijanska vlada ni zavzela dosežaj še nikakega stališča napram uporu, in v nekaterih krogih se bojijo, da bo vlada čakala toliko časa, da bo že prepoznala. Stvar pa je najbrže taka, da se vlada ne upa poslati vojaštva na upornike, ker se boji, da bi pristopilo na delavsko stran, nakar bi bila brezpogojno izgubljena.

Milan, 5. sept. — Gibanje za ustanovitev sovjetske vlade v Italiji je doseglo svoj največji uspeh, ko je prišlo med eksekutivnimi odbori vse italijanskih delavskih organizacij do sporazuma; med temi je tudi italijanska delavska konfederacija, ki šteje 2.500.000 članov.

Labriola, socialistični delavski minister, je sugestiral ministrskemu predsedniku, da se nastavi tehnično komitaj, pri kateri naj bi bila zastopana vlada in delavci ter tovarnarji, toda ta korak so preprečili tovarnarji, ki so se izjavili, da ne marajo govoriti o nobenem pogajanju, dokler se ne odpravi vlada delavcev, ki je sedaj uvedena po vseh tovarnah širom dežele.

Milanska združitev delavskih organizacij, katere so se vdeležili tudi narodni socialisti, daje nekoliko upanja, da se bo stvar poravnala mirno, ako bo vlada stala na sedanjem stališču nevtralnosti in ako bodo tovarnarji predložili kak stvaren predlog.

Ako se to ne zgodi, tedaj grozijo delavci, da bodo prevzeli vse industrijske naprave brez ozira širom dežele.

Sinoči se je mislilo, da bo policija skušala napasti Borlettijeve tovarne. Ko so policisti prišli v bližino, so delavci začeli streljati nanje ter namerili proti njim močen tok vroče vode.

Toda priznati se mora, ako se vzame v poštev vihar no agitacije, s katero se je vršil prevrat, da so bili delavski voditelji zelo uspešni v njih prizadevanju, da preprečijo vsake nepotrebne žrtve.

Včeraj se ni nikjer dalo nikakih plač. Delodajalci so tudi podali izjavo, da ne prevzamejo nobene odgovornosti za kake nesreče, za kontrakte, za naročeno blago ali delo, storjeno brez naročila. Tovarne, kjer pomanjkujeta surovini, dobivajo iste iz drugih tovarn, ki so bolj preobremenjene, toda delavstvo vedno glasneje zahteva, da se prevzame tudi vse naprave, ki oskrbujejo surovine.

Rim, 5. sept. — Italija nudi danes prizor velikega sovjetskega poizkusa, ki se je razširil kot blisk po vseh italijanskih mestih. Italijanski strokovno-unijski sindikati združeniških principov, toda združni eksperimentalni v Italiji dosedaj niso bili dovolj uspešni, da bi dajali upanje, da bodo bolj uspešni pri vodstvu velikih industrijskih naprav, kot so bile pod individualnim vodstvom. Medtem pa izjavljajo lastniki, da so pripravljene upoštevati zahteve delavstva, ako popustijo sedanje "abnormalno" stanje.

Francija o sovjetskem gibanju v Italiji.

Pariz, 5. sept. — Francosko meščansko čispišje sovjetskega prevrata v italijanskih tovarnah ne jemlje zelo resno. Celo diplomatični krogi skomizgujejo z ranami kot bi hoteli reči: "Ti Italijani so vročekrvni ljudje in povzročajo veliko vrišča, toda še bodo kmalu ohladili."

Francoski socialisti so napovedovali revolucijo v Italiji že več mesecev, toda ko so enega izmed njih pred par dnevi vprašali o položaju, je dejal:

"Jaz moram edinole ponoviti, kar je izjavil napram meni neki italijanski ekstremistični prijatelj od lista Avanti. On mi je rekel: 'Mi bi lahko vpriporili revolucijo takoj jutri, toda mi cenimo svoje lastne vratove in se ne moremo zanesti na ljudstvo. Gotovo je, da bi imeli iz početka veliko teškoč, da bi bilo brezdelje in pomajkanje živčevja, in če bi se tedaj pojavil kak zmožen agitator, bi pregovoril ljudi prot inam v desetih minutah. Italijani so preveč vročekrvni, da bi bili dobri revolucionarji."

Dejstvo je, da je sedanje gibanje logična posledica boja za ustanovitev delavskih koncilov, katerega se je vodilo v Italiji pred par meseci. Izjavlja se, da se je poslalo v Italijo najmanj osemnajst milijonov lir, povečini potom Švice, katere se je porabilo za propagandistične svrhe. Ta denar je baje prišel iz Rusije skozi Berlin. Boljševiška organizacija, katere je baje razdeljevala ta denar, je bila pod vodstvom Francoza De La Fere, ki je prišel iz Moskve, in ki je vodil revolucionarna gibanja tudi na Španskem in Portugalskem.

New York, 6. sept. — Tukajšnji italijanski časopisi so objavili naslednje naznanilo, katero je podal italijanski poslanik v Združenih državah, baron Avezzana:

"V očigled pomanjkanja surovin, pomanjkanja premoga in visokim delavskim plačam so se metalurški industrije odločile, da izvedejo izprtje delavcev. Po tej akciji so se delavci polastili tovarn v Milanu, Turinu in Genovi z namenom, da preprečijo izprtje in operirajo tovarne direktno.

"Ta korak je nova oblika boja med kapitalom in delavstvom, toda obdržuje značaj ekonomskega boja, kajti razvija se brez posluževanja sila ali krvoprelitja.

"Položaj ni niti najmanj razburljiv, kajti v boju so prizadeti samo kovinarske industrije.

"Vredno je opomniti, da se v manifestu, katerega je izdala socialistična koncentracija, pri kateri so tudi znani vodje kot Turati, Treves in drugi, in katerega je podpisal tudi poslanec Buozzi, vodja kovinarskih delavcev, svari delavce, da se iz-

Seveda vprašanje je, če bodo delavci pripravljeni popustiti kontrolo nad tovarnami, v katerih so sedaj absolutni gospodarji.

V Turinu so delavci podali naznanilo, da v slučaju oborožene intervencije, bodo preje pokončali vse, kar se bo dalo, kot pa da bi jih izročili nazaj v privatno lastništvo.

Obregon zmagal pri predsedniških volitvah.

Mexico City, 6. sept. — Neuradna poročila pravijo, da je general Obregon, kandidat liberalne konstitucionalistične stranke, pri včerajšnjih volitvah dosegel odločilno zmago.

Njegov nasprotnik v volilnem boju je bil Alfredo Robles Dominguez, katerega je nominirala republikanska stranka. Volitev se baje ni vdeležilo veliko ljudi, in glasom dosedanjih poročil ni prišlo do nikakih neredov. Razširile so se govorice, da pride v kratkem do kabinetnih izprememb, toda Miguel A. Robles, privatni tajnik provizoričnega predsednika De La Huerta, je izjavil, da ni nobeden član kabineta podal resignacijo in da provizorični predsednik ne namerava napraviti nikakih izprememb.

Vesti, da je vlada Zedinjenih držav poslala novo noto glede petroleja, se ne potrjujejo, tukaj niti v ameriškem poslaništvu niti od ministrstva za zunanje zadeve.

Trije našli smrt v Niagari slapovih.

Buffalo, 6. sept. — Tri osebe s obile ubite in dve pa resno poškodovani, ko je danes popoldne padla preko Niagara slapov več ton težka skala in zadela most, ki vodi v takozvano jamo vetrov. Skala je padla raz tiste gale dela slapov, ki je poznan pod imenom podkev.

Most je prekoracilo tekem dneva na stotine ljudi in za časa nesreče je bilo na njem kakih petdeset oseb. Mrtvi so:

A. Hartman, iz Brooklyna, N. Y.
Louise Hartman, hči, Brooklyn, N. Y.

Sara M. Faust, 2656 Norwood, ave., Pittsburg, Pa.

Poškodovana sta: T. W. Lee, star 44 let, doma iz Pittsburga in pa Frank Herling, star 83 let, doma iz Detroita.

Skala je padla čisto nepričakovano ter zdrobila slabotni mostič na milijone kosov, ravno ko so trije, ki so bili ubiti, bili na spodnjem koncu. Padajoče skale se ni moglo slišati, kajti šum, katerega napravljajo slapovi, je prevelik. Trupla mrtvih se našli pozneje pod slapovi. Poškodovani so bili odpeljali v bolnišnico.

Most, katerega je zadela padajoča skala, je bil zelo šibek ter se ga postavi samo poleti, medtem ko se ga pozimi odstrani. Oblasti, ki imajo nadzorstvo nad slapovi, pravijo, da je nemogoče dognati, kaj je povzročilo padec skale, toda da je najbrže vzrok voda sama. Miss Faust, ki je tudi med ubitimi, ogibljuje vseh nerednosti.

"Splošni položaj dežele je normalen."

Seveda vprašanje je, če bodo delavci pripravljeni popustiti kontrolo nad tovarnami, v katerih so sedaj absolutni gospodarji.

Litvinci napadli Poljake.

Varšava, 6. sept. — Poljska vlada je poslala na ligo narodov protest proti napadom od strani Litvincev na Poljake v bližini Suwalki.

V protestu se opozarja, da med deželama ne obstaja vojno stanje. Uradno poročilo, ki je bilo izdano včera, pravi, da podpirajo Litvince pri napredovanju v sporno ozemlje ruske sovjetske čete. V političnih krogih se akcijo Litvincev smatra kot znamenje možnih važnih zapletljajev pri mirovni pogodaji, kajti Poljski je nemogoče priti do sporazuma glede severozhodne meje z Rusijo, ako se ne sporazumi tudi z Litvinijo. Litvinci odgovarjajo na protest proti prekoracanju poljske meje z očitanjem, da so Poljski vojaki naprej prišli, ko so napadli Litvince pri Seiny.

London, 6. sept. — Ruska brežična poročila pravijo, da se v bližini Hrubiešov vršijo ostri boji. Isto poročilo pravi: "V bližini Brest-Litovska se boji nadaljujejo z menjajočimi uspehi. Ob zapadnem bregu reke Bug se nadaljujejo ostri boji zapadno od Hrubiešov in južno od Sokala. Mi napredujemo proti Haliču."

Pariz, 6. sept. — Zunanje ministrstvo je danes naznanilo, da je sedaj v vzhodni Prusiji 128.000 ruskih vojakov, ki so prekoracili mejo. Zavezniki niso zadovoljni s stanjem njih interniranja in kot se poroča, se je poslalo na berlinsko vlado noto, v kateri se zahteva, da se interniranje izvede, kot zahteva mednarodni zakon. Kot se zatrjuje, je več sto sovjetskih vojakov, ki so prekoracili nemško mejo, prestopilo zopet mejo, napadlo trdnjavo Osovijec, potem pa so se vrnili nazaj v vzhodno Prusijo, da se jih internira.

Carigrad, 6. sept. — Čete generala Wrangela so se izkrcale pri Saucugum. Izkrcanje je varovala bojna ladja general Aleksejev.

— Luks, spreten in prebrisan psiček lekarnarja Stenferja, na 7905 St. Clair ave. je danes v bolniški postelji. Ko so prišli včeraj Stenferjevi prijatelji v njegovo lekarno, jih je on zabaval s tem, da jim je pokazal kaj vse zna njegov prebrisan Luks. Pes se je postavil na zadnje noge, Stenfer mu je položil na gobček pol dolarja in počil s prsti in že je imel Luks pol dolarja v grlu. Z veliko naglico se je poslali psička v pasjo in mačjo bolnišnico doktorja Shafferja na vzhodni 77. cesti, ki je odprl pasji želo, ali našel ni le onih petdeset centov, temveč še dva kvodra in nikel povrhu. Luks je bil sinoči še v zelo slabem stanju kot posledica operacije, toda bo okreval. "Najbrže je štedil, da si plača davek", je pripomnil Mr. Stenfer, ko so našli skriti zaklad v pasjem želodcu.

je prišla, obiskat slapove s svojim zaročencem Leejem, ki je bil tudi poškodovan, da praznujeta njuno zaroko, in je bila objavljena pretekli mesec.

IZ KONVENCIJE S. S. P. Z.

RAZPRAVA IN GLASOVANJE PO IMENIH O ZDRUŽITVENI POGODBI. Četrta seja v četrtek popoldne 2. septembra.

Na izredni konvenciji v petek popoldne so glasovali za sprejem združitvene pogodbe vsi oni delegati in gl. odborniki, kakor pri formalnem glasovanju, tako da je izmed 54 prisotnih glasovalo 35 za pogodbo, 17 proti, 2 sta se vzdržala glasovanja.

Glavni odbor je konstatiral, da ni potrebne dvetretjinske večine, ker sta se dva delegata vzdržala glasovanja. Vnela se je dolga debata, na kar je bil sprejet predlog, da se izvoli odbor 4 članov, ki naj dobijo pojasnila pri advokatu glede te zadeve, ali je pogodba sprejeta ali ne.

Konvencija se je odprla ob poludnevih popoldan četrto zasedanje in pozove zapisnikarja, da naj prečita imena delegatov in gl. odbornikov. Zapisnikar konstatira, da so vsi navzoči razum enega, kateri se je oprostil že dopoldan.

Zapisnik drugega zasedanja sprejet s popravkom, da se je sporazum glede združitve naredil v Clevelandu mesto v Johnstonu, kot se glasi v zapisniku.

Nato prečita zapisnikar pozdrave društev št. 28 v Granite City, Ill, in št. 67 v Johnston City. Zadnje apelira na zbornico, da naj deluje za združitev slovenskih podpornih jednot in zvez, istotako, apelira društvo v Aquilarju, Colo. Pozdrave sta poslala tudi "Proletarec" in izvrševalni odbor J. R. Z.

Na dnevi red pride združitev slovenskih podpornih zvez, ki je bila v razpravi že na prejšnjih dveh sejah. Delegat Mahnič predlaga, da naj se prečita tozadevna resolucija in da naj se potem prične splošna debata.

Za besedo se oglasi delegat, br. Somrak, ki povdarja, da se morajo vpoštevati sklepi zdr. odbora, ki je izdelal tozadevno pogodbo, katero je sedaj razdelil med vse delegate. Že prej je pojasnil, kaj se je naredilo v tem oziru in kako delalo. Zdr. zvezalna pogodba bi morala biti priobčena v uradnem glasilu S. S. P. Z., kot je to storila SNPJ, ki je priobčila v svojem uradnem glasilu vse stvari tikažoe se združitve. Zakaj gl. odbor SSPZ ni tega storil, on ne ve, pač pa bo dal gl. odbor poznejše odgovor. Resolucija, katero bo prečital in katero mora ta redna konvencija SSPZ sprejeti, se glasi, da naj se vrši izredna konvencija, ki naj odobri ali pa zavrne združitveno pogodbo. Toda ta resolucija in združitvena pogodba pa mora biti prej objavljena v uradnem glasilu SSPZ in sicer angleški tekst, predno se more kaj sklepati o združitveni pogodbi sami. Ako zbornica sprejme to resolucijo, se izredna konvencija lahko tako vrši. Na to prečita resolucijo za sklicanje izredne konvencije, ki naj ima nalog potrditi ali pa zavreči združitveno pogodbo. Po prečitanju resoluciji povdarja, da mora biti ista sprejeta z dvetretjinsko večino vseh navzočih delegatov in gl. odbornikov. Povdarja pa tudi, ako bi bila ta

pogodba že priobčena v uradnem glasilu, kot je to storila SNPJ, bi bilo delo veliko olajšano, ker pa ni bila, bodo pa sedaj nekatere težave katere bo lahko premagati, ako bodo delegati za združitev.

Nato proglašajo konvencijni predsednik debato o združitveni pogodbi odprto. — Delegat Britz pozivlja vse navzoče delegate in gl. odbornike, da naj debatirajo stvarno in da naj se izogibljuje vseh nepotrebnih fraz. — Delegat Mahnič pozivlja vse nasprotnike združitve, da naj podajo stvarne dokaze, zakaj so proti združitvi.

Za besedo se glasi delegat Somrak, ki povdarja, da je združitvena pogodba najvažnejši del vsega, važneša kot po resoluciji sama. Nato prečita združitveno pogodbo.

Ko je bila pogodba prečitana, se oglasi za besedo gl. odbornik Martin Konda, ki povdarja, da je ta pogodba ista, kot je bila prva, ko se je izdelala in ko je bil on sam v združevalnem odboru. Tudi takrat so se pokazale zapreke, ko je bila v razpravi točka o predaji premoženja in poslovnih knjig, kakor se tudi sedaj glasi šesta točka v tej združitveni pogodbi, da morajo organizacije, ki so za združitev izročiti vse svoje premoženje in poslovne knjige pred združitveno konvencijo. In da je bila prva pogodba le vsled tega zavržena pri članstvu z več kot dvetretjinsko večino, ker se ni strinjalo s tem.

Konvencijni predsednik opozori, da sedaj ni splošna debata, ampak da naj čita točko za točko združitvene pogodbe in da se bo debatiralo o posameznih točkah.

Za besedo se oglasi dr. Kern, ki opozarja vse navzoče, da je ta pogodba končna, in da ne moremo spreminjati sedaj nobene točke, in pred nami je samo vprašanje, ali to pogodbo sprejmemo, ali pa zavržemo. To zbornica pa lahko predloži kake nasvete ali sugestije, katere naj vpoštevata združitvena konvencija.

Predsednik SSPZ je mnenja, da naj se poda celotno poročilo od zadnje konvencije SSPZ, da se bo na ta način razjasnilo, kje se je zavlačevalo z združitvijo.

Po daljšem debatiranju je bil sprejet predlog, da naj se debatira v splošnem o pogodbi, ne pa o posameznih točkah. — Delegat Jumeo predlaga, da naj se da vsakemu posameznemu govorniku samo deset minut časa govoriti za ali proti. Glav. predsednik Kužnik pa stavi protipredlog, da naj se dovoli vsakemu govorniku neomejen čas v razpravi, ki naj pa govori samo o eni stvari in ne ponavlja eno in isto stvar. Zbornica je odglasovala, da ima vsak govornik samo deset minut časa.

Za besedo se oglasi g. odbornik Martin Konda, ki ponavlja isto, namreč, da so bila takoj v začetku nasprotja, ko se je pričelo razpravljati o predaji premoženja in poslovnih knjig predno se združitev faktično izvrši. Nadalje nima nikakih garancij, da bi se ne postopalo s člani ravnatoko, kot se je pred nekaj leti, ko je bila na eni seji (Nadaljevanje jutri.)

“Enakopravnost”

IZHAJA VSAK DAN IZVZEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV
ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Owned and Published by
THE AMERICAN-JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
Business Place of the Corporation. 6418 ST. CLAIR AVE.
Cleveland, Ohio.
SUBSCRIPTION RATES:
By Carrier 1 year \$5.50, 6 mo. \$3.00, 3 mo. \$2.00
Cleveland, Collinwood, Newburgh by mail. 1 year \$6.00, 6 mo. \$3.50
3 mo. \$2.00.
United States 1 year \$4.50, 6 mo. \$2.75, 3 mo. \$2.00
Europe and Canada 1 year \$7.00, 6 mo. \$4.00
POSAMEZNA ŠTEVILKA 8c SINGLE COPY 3c

Lastnie in izdaja ga
Ameriško-Jugoslovanska Tiskovna Družba.
6418 ST. CLAIR AVE. Princeton 551. 6418 ST. CLAIR AVE.
Za vsebino oglasov ni odgovorno ne uredništvo, ne upravnništvo.
CLEVELAND, O., TOREK, (TUESDAY) SEPT. 7th, 1920.

DAJTE NAM TOREJ PRAVO SVOBODO!

Ni ga Italijana na našem Primorskem, ki bi ne bil prepričan, da je dala Italija našim deželam idealno svobodo. Ta svoboda je naravnost tako velika, da ne rečemo brezmejna, da je posebno mi Primorci jugoslovenske narodnosti niti nismo vredni. Takšno je prepričanje naših sosedov italijanske narodnosti. Le malokdaj se povzdigne tu pa tam po kak osamljen glas, ki diši vsaj do neke mere po političnem poštenju. Žalibog pa se mora ugotoviti, da so takšni glasovi vedno le polovičarski poizkusi in svoboda, ki se nam obljubja s strani najmanj zagriženih političnih krogov, ni nič drugega kot nekaka stara šara, roba najslabše vrste. Mi bi seveda morali te pleve in smeti prave svobode sprejeti kar tako, naučiti se je, kričati “Zivela Italija!” in ako bi bilo le mogoče pošiljati od časa do časa eno deputacijo v Rim, drugo pa v namestništvono palačo v Trstu, ki bi izročevala ministrskemu predsedniku in glavnemu civilnemu komisarju vsakemu po eno dolgo spomenico polno hvaležnosti in ganutja naših čestitih Primorcev na naslov tistih, ki nam ponujajo plevel za čisto pšenico.

Tudi naši sedanji oblastniki niso nič manj prepričani, do smo mi primorski Slovenci grdi nevaležneži, češ, oni da imajo vzrok biti nezadovoljni z nami in ne narobe, mi z njimi. Sancta simplicitas! Povejte nam že enkrat: Kaj mislite pod to vašo svobodo, ki ste nam jo dali, in kje je pravzaprav! Z drugimi besedami: kje so tiste otipljive garancije naše svobode, ki bi nam dovoljevale, da bi bili brez skrbi za sebe in za svoje? S svobodo je ravno tako kot z vsako drugo vrednostjo, bodisi materialno, bodisi moralno: ona ima svojo veljavo le tedaj, ako obstojajo garancije, da se lahko z njo poslužiš, kadar nanese potreba.

Čim takšnih garancij ni, zbogom kredit, zbogom tiščaki, zbogom vsaka vrednost; za tistega, ki se ne more z njo poslužiti, je vse takšno bogastvo nekaj neobstoječega.

Tisočaki ohranijo seveda svojo veljavo — za drugih — in ravno tako je tudi z italijansko svobodo, ki ima svojo veliko ceno in veljavo. Prepričani smo namreč, da je Italija svobodna in kulturna država in verujemo v to kot v živo resnico. Toda—in to je ono, česar naši nasprotniki neočajo ali ne morejo razumeti — ta italijanska svoboda ima nekak pomen samo za tiste, ki jim jo je dano uživati.

ti, dočim je za nas primorske Jugoslovene ta svoboda popolnoma brez koristi, brez plodu in brez vrednosti. Za nas je po tem takem vseeno, naj bo v Italiji takšna ali takšna vladavina, konstitucionalna monarhija ali sovjetska republika, svoboščine, ki jih bodo nudile italijanske ustave ne bodo mogle iti nikdar nam v prid, dočim se bodo vedno koristili z njimi le tisti, katerim so te svoboščine zagarantirane že a priori — a to so edino le državljani italijanske narodnosti.

Naj se le misli in obrača kakorkoli kdo hoče, dejstvo je le, da ne bomo mogli biti mi primorski Jugoslovenci nikoli deležni svoboščin, niti tistih, ki jih nudijo zakoni glasno in jasno, dokler ne dobimo posebnih garancij, s katerimi bi se nam zagotovila ne samo pravica do uživanja svobode, temveč tudi uživanje samo. Ni zadosti, da je naši sreči in zadovoljnosti pod sedanjo upravo nasprotno vse, kar počenjajo oblasti same, temveč so morale poseči vmes tudi teroristične organizacije, ki jim je cilj, da nam odnesejo še tisto nekaj plev svobode, ki-bi nam jo oblasti milostno privoščile.

Brajte torej iz Rima, s komisarijata ali odkodersbodi svobode, kolikor koli je hočete, do nas Slovencev ni še prišlo do sedaj in tudi v bodoče ne bo moglo priti nobeno zdravo zrno, temveč nam bodo letela le pleva v oči pri tem hinavskem vejenju.

Mi pa, ki se zavedamo, da nam ni potrebna nikak tuja civilizacija, ki smo torej odrasli in ki znamo šteti do deset in še čez, ne bomo seveda jemali plev za čisto pšenico. Na drugi strani pa tudi ne bomo prosjčili in moledevali in padali na kolena pred nikomer, ker stojimo na stališču, da je dolžnost uprave, da se prilagodi razmeram in ne ljudstva, da se prilagodi upravi. Trpljenja in pomankanja smo pa navajeni, tako da smo gotovi prenašati vse mogoče muke in naloge za našo milo slovenščino.

Kdor vidi v tem izzivanje nasproti Italijanstvu, temu naj povemo, da je naša vest v tem pogledu popolnoma čista, ker z naše strani ni padla še nikoli nobena žaljiva beseda na naslov Italije. Tudi ni izzivanje nikakor slovenska specialiteta ter ga prepuščamo drugim bolj “kulturnim” ljudem. Le toliko mislimo povedati uradnim in neuradnim činiteljem na našem Primorskem, da naj nas ne mislijo pitati s plevami, kajti mi smo, kar smo rekli, zrel narod, ki se zaveda svojih dolžnosti in pravic, in ne kaka kolonijalna živina.

Ko nam torej govorite o svobodi, mora to biti zares prava svoboda, kakršno zaslučuje naš kulturen narod. Ne zahtevajte pa od nas, da vam porečemo hvala, ko nam daste mesto kos kruha mrzel kamen.

In ob koncu še enkrat: Ne prihajajte nam s svobodo brez potrebnih garancij, ker vedite, da nimate opraviti z otroki! Ako je res, da želite mir in spravo med ljudmi na našem Primorskem, tedaj dajte tej deželi pravo svobodo in ne njenih plev! Drugače bomo mi sicer imeli pleva, toda vi boste zato mlatili prazno slamo!

“Edinost”.

IZVLEČEK

ZAPISNIKA XX. SEJE EKSEKUTIVE J. R. Z.

Seja se vrši v petek večer, 27. avgusta, 1920. — Predseduje br. Gottlicher, zapisnik vodi br. Skubic.

Z ozirom na to, da je na dnevnem redu mnogo stvari, predlaga br. Zavertnik, da ne čakamo na ostale člane, temveč, da predsednik proglasi sejo sklepčnim in gremo z delom naprej. Aleš podpira predlog, ki je bil sprejet. Navzdiči Aleš, Cainkar, Godina, Gottlicher, Skubic, Taučar, s. Udovič, Zajec in Za-

vertnik. Prečita se zapisnik zadnje seje in se sprejme.

Prečita se pismo tajnika J. S. Z. glede nabiranja prispevkov za kampanjski sklad, kakor tudi pismo upravnika “Proletarca” za oglas v Družinskem koledarju za leto 1921. Po daljši debati se zaključí, da se da oglas v koledar.

Prečita se pismo clevelandске okrožne organizacije, o katerem se vname daljša debata. Sprejme se zaključek, da eksekutiva poda svojo izjavo, katero naj pošlje glavni urad na vse tri podpisane odborne okrožne organizacije s prepisi originalnega pisma in da se pozove odbor okrožne organizacije, da publicira v glasilih J. R. Z. dan seje, na to se bo prečitala izjava in kopije pisma.

Pri izrednih volitvah za izpraznjeno mesto v glavnem nadzoru, dobila sta oba kandidata, br. Semrov in Todorovič, enako število glasov, zato se naloži glavnemu tajniku, da ukrene vse potrebno za kmalošnjo izpolnitev izpraznjena mesta, ker čas za revizijo knjig in računov ni daleč stran.

Prečita se brzojavka br. Kristana, v kateri naznanja, da je srečno dospel v Ljubljano dne 18. avgusta. Se vzame na znanje.

Poslovodja poroča, da je konvenciji zapisnik dotiskan in da ga razpošilja. Se vzame na znanje.

Br. Zavertnik naznanja, da bi bilo dobro, da se v kratkem skliče posebna seja, na kateri bi se razpravljalo samo o bodoči konvenciji in pripravah za njo. Konvencija, kakor je bilo zaključeno na zadnji seji, naj bi se vršila nekje v novembru. Sejo naj skliče glavni urad.

Br. tajnik prečita resignacijo poslovodje v glavnem uradu, ki se glasi:

“Eksekutivi J. R. Z.: Pred dvema letoma, v najkritičnejšem času naše organizacije, pustil sem dobro delo in zaslužek in na prigovarjanje tedanjega glavnega tajnika in eksekutive sprejel Vašo ponudbo, da vodim posle v glavnem uradu J. R. Z. Takrat se ni vedelo, kako dolgo bo organizacija vstanu vzdrževati ta urad, ker ni bilo ne denarja, ne drugih sredstev, ampak samo par lokalnih organizacij, ki so stvorile jedro te, sedaj tako uplívne in močne organizacije, ki smo jo ustvarili s največjim trudom in požrtvovalnostjo. Toda to me ni vstrašilo, ker zavedal sem se, da se nahajamo v kritičnih časih in se-

daj ni vprašanje, kaka bo plača, do kedaj bo služba, ampak da se takoj počne z delom in da se delo opravi.

Mislím, da mi ne more nihče očitati, da sem imel mastno plačo, ker toliko, kolikor je bila moja plača, je zaslužil vsak mestni cestni pometlač. Čezurnega dela tudi ni nihče plačal, dasi je bilo treba mnogečkrat potegniti do polnoči, dveh, treh ali celo noč, da je bilo delo opravljeno o pravem času. Tega ne navajam zato, da bi kdo mislil, da iščem kakih nagrad, ker to izrečno oklanjam, ampak radi tega, da bo javnost vedela, da je organizacija vzdrževala glavni urad z najmanjšimi mogočimi stroški.

Edino vi in oni, ki so bili v tesnejši zvezi z glavnim uradom in gibanjem, si morete predstavljati, kako utrudljivo delo je to, ki mora končno fizično in duševno utruditi tudi še tako močnega človeka. In dela in skrbi je bilo v glavnem uradu več kot si more kdo misliti. Opravljeno je bilo, vsaj tako mislim, v splošno zadovoljnost vseh. Za to, seveda, gre v prvi vrsti zasluga eksekutivi in modrim ter previdnim direktivam br. Kristana in v drugi vrsti pa mojim tovarišem v uradu, ki so ves čas vestno opravljali svoje posle.

Danes, ko je politična akcija tukaj v Ameriki nekoliko ponehala, ko so se razmere znatno predrugačile, me silijo lastni interesi, da jim posvetim malo več pozornosti in dela in zato sem prisiljen, da Vam predložim resignacijo, katero, upam, boste sprejeli brez ugovora.

Kot poslovodja v glavnem uradu imel sem opraviti s financami in radi tega izjavljam, da z mojo resignacijo ne odtegnem te odgovornosti, dokler nadzorni odbor ne pregleda računov in knjig in jih najde v redu. Želim toraj, da ostane moja varščina v znesku \$10.000 še nadalje v veljavi in moči.

Ostanem pa vkljub tej resignaciji še nadalje član ožjega odseka centralnega odbora in hočem še nadalje po svojih skromnih močeh pomagati, dokler ne dosežemo našega cilja — svobodo in popolno neodvisnost za celokupen narod v federativni jugoslovanski republiki.

V Chicago, 1. avgusta 1920.

(Podpis) A. H. Skubic.

Navzočji apelirajo na br. Skubico, da resignacijo umakne, ampak ko jim pove, da mu je skoro nemogoče še nadalje zamerjati svoje interese, da je vsled tega, ko je umaknil svojo resignacijo, ki jo je položil v

začetku maja, imel znatne materialne zgube, in ko osekativno zagotovi, da hoče še nadalje pomagati z delom v uradu, v kolikor mu bo dopuščal čas, je br. Zavertnik predlagal, da se Skubičeva resignacija sprejme s stavljenim pogojem, da br. Taučar postane poslovodja, a br. Skubic pa ostane v glavnem uradu kot knjigovodja in korespondent, dokler se ne vrne iz Z. Zalaznik, in prejme plačo po delu, ki ga opravi.

Predsednik zaključí sejo četrčez enajst,

A. H. SKUBIC,
t. č. zapisnikar

NAZNANILO.

Ker se je že več rojakov zglasilo v četrtek in pondeljek na mojem stanovanju in me mislito dobili doma, naznanjam, da v dva dneva podučujem samo privatno pri družinah.

Na domu se vršijo redne skupne vaje za petje ob petkih in torkih. Kdor se hoče izobraževati v petju ali godbi privatno, naj se zglaší na 1200 E. 61st St. Doma sem vsak večer izven postelja in četrta.

VIKTOR LISJAK

210—211

Prijatelj delavca

PAIN-EXPELLER

Tvorilna znamka reg. v pat. ur. Zbir. št. 100.000
Slaven že več kot 50 let.
Glejte za tvorilno znamko SIDRO.

Skušnjave Tomaža Krmežljavčka.

“Hm — da veste — hm — ne vem — meni se vaši nazori zde malo čudni,” je končno zjecljal. “Hm — ne zamerite, gospod Železnik, ampak jaz sem nekoliko drugačnega mnenja. Vidíte, če bi mene moja žena goljufala, jaz bi to drugače sodil kakor vi. Hm, vidíte, če žena mene goljufa, me velja to čast in ugled, da, če pa jaz njo goljufam, me velja to kvečjemu pet ali deset kron.”

“Jaz sem popolnoma vašega mnenja,” je izjavil Železnik. “Ravno zaradi tega se obračam do Vas. Dokler ni nihče vedel, da me moja žena goljufa, se nisem nič zmenil za to. Nasprotno! Še všeč mi je bilo. A zdaj mi pričajo brezimna pisma, da vedo to že tudi drugi ljudje, zdaj je v nevarnosti moja čast in moj ugled. Načeloma sem zadovoljen, da me žena goljufa, a goditi se mora to skrivaj. Saj sem to dolžan svojih časti.”

Pokrepčala sta se zopet s konjakom in ker ravnatelj ni imel ničesar pripomniti, je začel zopet Železnik. “Vam kot staremu prijatelju in somišljeniku zapam popolnoma in zato se obračam do Vas za pomoč. Moja žena me namreč goljufa s Tomažem Krmežljavčkom.”

“Ni mogoče,” je vzklíknil ravnatelj v skrajnem začudenju. “Saj je gospa dosti starejša kakor Tomaž.”

“Ej, dragi prijatelj; ženske niso nič drugače od nas moških; čim bolj hodimo v leta, toliko mlajše morajo biti punce, ki se nam dopadejo. Pa to je postranska stvar. Vas Krmežljavček ima torej razmerje z

mojo ženo. Ker bi pa jaz rad ohranil svoj zakonski mir, obenem pa zavaroval svojo čast in svoj ugled, bi rad kako izlepa Tomaža proč spravil. Ali mi ne morete kako pomagati. Prav hvaležen bi vam bil.”

Ravnatelj je šele po dolgem razmišljanju odgovoril na Železnikovo vprašanje.

“Teško pojde,” je menil in je zmajeval z glavo. “Med nama povedano: Krmežljavček je nevaren človek. Ta mrcina vidi vse, zasledi vse in zna vse. V pisarni se ga vsi bojimo, posebno ker ima neko posebno protekcijsko. Vrag vedi, kaj imajo duhovni gospodje, da ga tako drže. Jaz sem ga že večkrat poskusil izpodriniti, pa ni šlo. Mislil sem nekaj časa, da je volun, pa sem se prepričal, da ni še ničesar izdal. Res ne vem, kako bi vam vstregel.”

“Morda se le dobi kaka pot,” je silil Anton Železnik. “Glejte, meni je stvar jako neprijetna. Namreč samo zaradi tega, ker ni več tajna. Kdo jo je neki raznesel? Pisava brezimnih pisem je ženska. To se vidi na prvi pogled.”

Železnik je vzel iz svoje listnice nekaj pisem in jih izročil ravnatelju. Kontaj je ta pisma pogledal, je skočil s stola.

“To je pisava moje žene,” je vzklíknil in postal ves bled. “Seveda — to je pisava moje žene.”

Zdaj je bil Anton Železnik na vrsti, da je vzklíknil: “Ni mogoče,” potem je hitro dostavil: “Torej je tudi vam žena nezvestna in vas goljufa z ravno tistim človekom, kakor moja žena mene. Dragi sotrpín — vdajte se v svojo usodo in veseli bodite, da za početje vaše žene ljudje še nič ne vedo.”

Moža sta si prijateljsko segla v roke in se zopet pokrepčala s konjakom.

“Strašno, strašno,” je zavzdihnil ravnatelj. “Ta Krmežljavček! Vedno sem mislil, da je zaljubljen v tisto koristovko, v tisto Smoletovo Natalijo...”

“Poznam,” je menil Železnik. “To vam je šele kanaliža. Enkrat samkrat sem z njo govoril nekaj besed, pa mi je že poslala račun za klobuk, naj ga plačam

in zraven mi je pisala, da me ljubi. Pri tej pa mislim, da še Tomaž nič ne doseže, čeprav je ves pasji!”

“Da, ves pasji je,” je pritrdil ravnatelj z izrazom očitnega občudovanja. “Mislil sem, da lovi Natalijo, pozneje pa sem izvedel, da ima razmerje z neko natakario; potem se je lotil naše tipkariče Filipine, ki je bila tako pobožna, da so si ji same pobožnosti turí delali. Zdaj pa...”

“Zdaj pa vidite, da ima poleg moje žene tudi še vašo ženo. Prijatelj — prokleto bi se nama ljudje smejali, če bi izvedeli za najino nesrečo.”

“Res je, res,” je žalosten pritrdjeval ravnatelj. — “Ah, petnajst let sem poročen. — Zdaj pa kaj takega. Ah, kar ustretili bi ga.”

“Pomiri se, prijatelj!” je tolažil Železnik. “Raje premišlujva, kako bi ga vsaj za nekaj časa spravila proč. Če pojde Tomaž iz Ljubljane, si bo moja žena drugega izbrala in vaša žena tudi.”

“A jaz tega ne trpim, da bi moja žena imela ljubeznega razmerje. Na noben način.”

Ravnatelj je bil tako hud, da je s pestjo ob mizo udaril in prevrnil čašico polno konjaka.

“Ne trpim in ne trpim,” se je rotíl in polizal s kroznika razlití konjak.

“Ali — lepo vas prosim,” je menil z največjo resnobo Anton Železnik, “če tega nečete trpeti — kako pa hočete potem biti srečni in imeti mir v zakonu?”

In ravnatelj ni vedel na to opomnjo ničesar odgovoriti.

Ravnatelj se nikakor ni mogel sprizjuniti z nazori svojega prijatelja Železnika glede pogoja zakonski sreči. Spoznanje, da mu je žena nezvesta, ga je zelo potrló.

“Strašno, strašno,” je stokal in si otiral pot s čela. “Kdo bi bil kaj takega mislil. Moja žena me goljufa, pa še s takim pobalnom. Jaz še vedel nisem, da je ta Tomaž z mojo ženo znan. Vrag vedi, kje se je z njo seznanil. Najbrž ima Filipina to na vesti.”

“Jaz pa le vprašujem, kje je vaša žena izvedela,

da ima moja žena razmerje s Tomažem. Sam tega Tomaž ni izdal; je preveč prefrigan. Meni se zdi, da je Tomaž med moškimi ravno to, kar je Smoletova Natalija med ženskami. Samo za denar mu je in peča s starejšimi babnicami, le da jih izkorišča. Verjemite mi, tako je in nič drugače.”

“Grozno — grozno,” je jokal ravnatelj. “Moja ženska sreča je uničena...”

“Ne bodite sentimentalni,” je nekako nevoljno rekel Železnik. “Vaša zakonska sreča se bo že dala še kako popliliti... mislite raje, kako bi Tomaža spravili iz Ljubljane. To je za naju oba najvažnejše.”

“Da, proč mora! Ko bi se ga ne bal, bi ga dal kot zakonolomca zapreti. Oh, najraje bi ga ustretili. Kaj praviš, ko bi ga na skupne stroške poslala v Ameriko, pa v tak kraj, da bi ga zamorec snedli?”

“Saj ne pojde! fant je preveč navihán, da bi zadel zapustil domovino, ko si je ustanovil existenco.”

“In ko že gotovo veliko ve,” je vzdihuje pritrdil ravnatelj. “Ampak proč mora, proč na vsak način.”

“Čim prej, tem bolje,” je izjavil Železnik. “Se hoče dobiti kaka pot.”

Železnik in ravnatelj sta še dolgo časa ugibala, kako bi se odkrivalo Tomaža, ki je med tem nepremislno čepel v prostorni omari in se jezil sam nase in ne usodo, ki mu je pretíla pokvariti njegovo dobičkanost in zabavno razmerje z gospo Ines in z ravnateljovo ženo. Večkrat ga je obšla skušnjava, da bi tiho odprl vrata in stopil med ravnatelja in med Železnika. Zvedel si je predstavljal, kaké obraze bi delala, kako bi razburjeno skakala okrog njega in kako bi jih on postojal. Toda njegov praktični um je to veliko in zapeljivo vo skušnjavo z lahkoto premagal.

“Sala bi to bila in zabava, a koristila mi ne bi nič,” je modroval. “Oba bi bila ponižana in jezna. In nastalo bi sovraštvo, ki bi se ne dalo več ugasniti. Vrag vedi, če bi jaz v takem boju zmagal. Bolje bo, da se delam, kakor bi nič ne vedel in da počakam, kaj se kreneta.”

DENAR V JUGOSLAVIJO

Posiljamo hitro, točno in gotovo. Potrđila podpisana lastnoročno od prejemnika prejmemo v najkrajšem času. Prodajamo PAROBRODNE LISTKE na vse črte V in IZ Evrope po originalni ceni. Dobivamo našim potnikom FOTOVALNE LISTINE kot vse druge potrebne spise, ter opravljamo tudi JAYNE NOTARISKE posle vseh vrst vestno in točno. Dobivamo vsa potrebna dovoljenja za dobavo kakte osebe iz Evrope v Ameriko. Prejemamo denar na HRANILNO VLOGO ter plačujemo po 4% obresti. Pričnite vaš račun danes. Največje hranilne uloge izplačamo na zahtevo ulagalca brez obotavljanja.

Nemeth State Bank John Nemeth pres. New York, N. Y. 10 E. 22nd St.

Nuga-Tone

Uspehi v dvajsetih dneh ali se vam pa vrne denar. Proizvaja bogato rdečo kri, močne stanovitne živce, življenja polne moške in ženske. Če ste slabega zdravja in pri slabi moči, če se vam sploh ni mudi in vaše telo mudi, če ste se že navajeli jemati pomirila in narkotična sredstva, potem poskusite Nuga-Tone, in izpravi boste, kako hitro se boste oprijeli in osvojili zdravilo. Delež desetih slovenskih bolnikov, kot kažejo, sušnja, revmatične bolezn, glavobol, nevralgija, napenjanje črevesja, pomikanje živcev, glavobol, nezavestnost, nespečnost, slabost in pomanjkanje živčne moči, redke zvozne krvi in tako dalje.

KO NAROČATE, SA POSLUŽITE TEGA KUPONA. NATIONAL LABORATORY, S. 23, 537 So. Dearborn St., Chicago, Ill.

SLOVANSKA DELAVSKA ZVEZA SLOVANIC WORKINGMEN'S BENEFIT UNION SEDEŽ V JOHNSTOWN, PENNA. GLAVNI URAD: 634 MAIN ST., JOHNSTOWN, PA. USTANOVLJENA 16. AVG. 1908—INKORPORIRANA 22. APR. 1919.

Je močna in sigurna organizacija s 154 krajevnimi društvi, ima nad \$200.000.00 premoženja in okrog 11.00 članov. Sprejema vsako značajno osebo ne glede na veroizpovedanje, zmnožno katerega slovenskega ali angleškega jezika. Članstvo zavaruje v starosti od 18—45 leta na \$200.00 \$500.00 in \$1000.00 smrtnine in za \$1.00 ali \$2.00 dnevne bolniške podpore. Osebe and 45—55 let starosti za \$100.00 smrtnine in \$1.00 dnevne ali brez bolniške podpore. Zavaruje se tudi lahko samo za smrtnino brez bolniške podpore. Celotno bolniško podporo plačuje za dobo 6 mesecov in polovico iste za nadaljnjih 6 mesecev ene in iste bolniški. Člani lahko zavarujejo tudi otroke v starosti od 2—16 let do \$200.00 smrtnine proti 10c mesečnine. S. D. P. Z. posluje po National Fraternal Congress lestvici. Svoje obveznosti plačuje redno in točno. Nova društva se ustanovljajo z osem ali več novimi člani v starosti od 18—55 let. Vstopnina znaša \$1.00 poleg redne mesečnine za mesec, v katerem pristopi. S. D. P. Z. ima krajevna društva po vseh naprednih nasebinah v Zdr. državah in Canadi. Po nasebinah, kjer še ni društva S. D. P. Z., pišite za pojasnila kako istega ustanoviti na glavnega predsednika ali pa tajnika. J. PROSTOR, preds. BLAŽ NOVAK, tajnik 6120 St. Clair Ave. Cleveland, O. 634 Main Street, Johnstown, Pa.

Marijina kiparja.

Spisal Ksaver Meško. (Dalje) III. Eja, glej! Ob spominu na tiste čase so se večkrat nehote povesele roke tudi Enziju, povesele sredi dela. Zakaj nenadoma mu je zavel v srce topel pozdrav sem doli z domačih brd in čeri. Zazvenelo mu je v hipu na uho in v dušo zvončljajne kozjih zvončkov. In zvon iz domače gorske cverkvice se je oglasil iz daljave s svojim znanim, dragim in sladkim glasom. Eja, glej! Kakor šumeči valovi gorskega hudournika so zaplali čezenj spomini. Dvignili so mu duha in misli, kakor dvignejo mogočni valovi lahek zamašek, in so ga ponesli s seboj v rodno sejo, ponesli v čase, prezite v mladostni neskrbnosti, v zlatih sanjarijah visoko gori nad svetom, na vrhovih apeniskih. Zazrl je pred seboj babico Mergerito, ki mu je bila v življenju vse; mati, rednica, vzgojiteljica. Glej, visoka in suha stoji pred nizko domačo kočjo, s temnim pogledom strni doli v svet. Rumeni, povsem gubasti obraz — nikoli je ni videl in poznal drugačne, mlajše — kaže bol in skrit, s silo zatajevan in zadrževan srd.

Tik nje stoji on, molčeč skoraj plašen. Previdno, nekako tipaje, skoraj kradoma pogledava starko, stoječo pokoncu, kakor se je niti starost ne bi upala lotiti, je ne bi mogla opogniti in potlačiti. Njene oči išče z opreznimi pogledi, tiste oči, ki se jih na skrivnem boji, a imajo tako čudežne ogenj v sebi, tako tajno privlačno moč, da jih njegove spet in spet iščejo, se nehote vedno obračajo za njimi. Da njegove plamte se bolj vroče, da je še mnogo več tajne sile v njegovih, da ima on še temnejše, oči babičine in materine z vsem njih žgocim ognjem in z vso njih globoko tmino, in navrh še plamen oči neznanega očeta, tega ni vedel. In spet zaslisi tisto žalostno zgodbo, ki se mu oglasi kakor tajno, žalobno zvonjenje v globočini duše vsakokrat, kadar se spomni doma. Z nekako tiho, grenko boljjo se domisli, kako mu je nihče ni maral razodeti jasno in odkrito. Le v presekanjih stavkih, s posameznimi besedami, s skrivnostnimi namigavanji so ga seznanjali z njo. S sočutnim smehljajem, ki bi pač naj osladil bridkost resnice, so mu jo namigavale stare žene, ki so ga imele rade; s čudnim mežikanjem trdih oči mladi vrstniki, ki so ga hoteli jeziti in raniti, z divjim srdom starka babica. Zgodba o rajni mami je to, o mami nepoznani, a ljubljani tem bolj, čim jasneje umeva z leti njeno gorjupo usodo. Da je bila prava krasotica v tistih samotnih, odsvetnih selih, ki na krasoticah res ne trpe pomanjkanja, so pravila tista raztrgana poročila. Ponosna da je bila kakor kraljčina, trda kakor kremen gorovja, samosvoja kakor vse izbrane, po naravi posebno obdarovane duše. Vse pogleda občudovalcev, vse besede vsiljivih laskačev je vrčala in plačevala s hladnim smehljajem ali z nemim prezirom, ki je vsakega odbijal, vsakega ranil v sree. A baš, ker se je tako zavedala svoje kraljevske krasote, ji je bilo gorsko selo pretensno. Zahrepenela je doli v cvetoči svet, cvetka med cvetje, v šumno mesto doli, krasotica med krasoto. A ta svet je postal njena usoda, njena poguba. In ko so mi tam doli utrgali mojo rožo, maledetti, so mi jo poslali sem gori, da tukaj zvone. In zvenela je. Porodila je tebe, moj Enzijo, in je umrla. Večkrat je tako govorila Enziju babica, polna neukročene srda in sovraštva do sveta in

njegove zapeljivosti in brezskrbnosti. In v zadnji bolezn, ki jo je držala smrt že za tliko, in je babica videla, da se je ne bo obranila, mu je priznala: "Umetnik je bil baje tvoj oče — Enzijo, slaven mož — ako ga Bog ni že sodil, naj mu kmalu povrne vse hudo, kar je storil tvoji mami in meni. Omamili je moje golobce, Anzijo, nesrečno tvojo mater, omamili s svojo lepoto in sladkostjo svojih zlaganih besed, Per Dio, zakaj ravno njo, mojce edino bogastvo? — sem se povpraševala že tisočkrat. Odgovora nimam še danes. A v nesreči, on santo Kristus, jo je zavrgel, poslal jo sem v gore k materi, da uniči z nje nesrečo še mene. Takšni so ljudje tam doli v svetu, moj Enzijo. Zato ne zabi: boj se jih, sovraži jih! Ne idi nikoli med nje. Uničili bi še tebe." Dobro se še spominja, kako ji je glas nenadoma nenavadno za-

FAIRCHILD'S BEST FLOUR. SPREJEM V DRUŠTVO "SLOVENIJA". je prost vstopnina v mesecih: juniju, avgustu in septembru. \$6 na teden podpore. Usmrtnina \$250.00. UPRAVNI ODBOR: Frank Špelko, predsednik, 3504 St. Clair Ave. Louis Tomišč, podpredsednik, 3017 St. Clair Ave. Josip Gramc, tajnik, 1395 E. 43rd St. Frank Kočvar, računski tajnik — 1425 E. 39th St. John Fortuna, blagajnik, — 1401 E. 47th Str.

LOUIS IN JERNEJ PENGAL, da sva prevzela GROCERIJU IN MESNICO od J. Polonskiga na 447 E. 157th St. Rojakom v okolici se toplo priporočava za obilen obisk. ČISTOST IN TOČNA POSTREŽBA JE NAŠ CILJ.

DR. L. E. SIEGELSTEIN Zdravljenje krvnih in kroničnih bolezn je naša specialiteta. 308 Permanent Bldg. 746 Euclid ave. vogal E. 9th St. Uradne ure v pisarni: od 9. zjutraj do 4. popol. od 7. ure do 8. zvečer. Ob nedeljah od 10. do 12. opoldne.

DR. ALBERT IVNIKU 6408 St. Clair Ave. Zdolaj podpisana se zahvalim slovenskemu zdravniku kiropraktike. katerega uradne ure so od 10. do 12 dop. od 2 do 4. pop. in od 6. do 8. zvečer, kateri je moj več let trajajočo bolezen ozdravil v zelo kratkem času. Poskusila sem prej operacijo in več zdravnikov brez uspeha. Priporočam tega zdravnika rojakom in rojakinjam. FRANCISKA MILNAR, 1756 E. 43rd St.

SELITVENO OBVESTILO! DR. ZUPNIK je preselil svoj urad iz 6127 St. Clair Ave. na 6131 St. Clair Ave., vogal E. 62. ceste nad nove banko. Vzhod iz 62. ceste. Dr. Zupnik ne vposluje nikakih potovalnih zobozdravnikov ali vežbancev, temveč sam osebno skrbi za svoje obiskovalce. Je že nad sedem let v tej okolici in ima na tisoče zadovoljnih obiskovalcev. URADNE URE: Od 8:30 dop. do 8:30 zvečer. Ob nedeljah od 8:30 do 12.

L. A. STARCE, Oph. D. SLOVENSKI DOKTOR OPHTALMOLOGIJE. Ččasne bolezn, nevroznost in druge bolezn, ki jih povzročijo, defektivne oči je naša posebnost. 6127 ST. CLAIR AVE. Cleveland, Ohio. Uradne ure: 10-12, 2-4 pop. 6-8 zv. Ob nedeljah in sredah od 10-12 dop.

Če ne prihranite na leto najmanj \$3000.00

potem čitajte ta oglas, ki je namenjen za slovenske delavce po tovarnah, majhnih in smelch, kjer so nevarna dela, mal, nestalen zaslužek; za delavce, katere vsaka industrijska kriza najhujše zadene. Naša propozicija je iskrena in čisto brez vsakega blufi ali opešavanja. Naša ponudba je enostavna. Ako imate trdno voljo pomagati si do samostojnosti in ce ste pripravljeni vsak polovico tako težko delati kot delate sedaj, potem nam pišite za natančnejša pojasnila. Naša propozicija je v kratkem ta: Naseliti vas na 40 akrov najboljšega zemljišča v Ameriki, kjer ste vstanu pridelati na enem akru čez tisoč dolarjev čistega na leto. Naseliti vas v kraj, kjer bo vaša družina zadovoljna in z vami živela srečo in blagostanje. V severovzhodnem delu države North Caroline ob dveh glavnih železnicah blizu Pamlico zaliva imamo 82 sekund obsežen kos sveta, kateremu ni para v Zedinjenih državah, kjer je podnebje idealno, voda dobra in kjer so vsi pogoji za uspeh in napredek. Od tega velikega bloka smo prodali že nad 30 sekund izkušenim in uspešnim farmerjem iz Illinoisa, Iowe, Indiano, to je iz krajev, kjer so farme vredne od \$200 do \$800 akrov. In da bodo imeli tudi Slovenci priliko, rezervirali smo deset sekund ali 6400 akrov v enem solid kosu za slovensko kolonijo. V tem kosu je 160 parcel po 40 akrov. Toraj 160 slovenskih družin se bo lahko naselilo na ta svet. Po našem mnenju je 40 akrov popolnoma zadosti za vsako družino. ČITAJTE TA DOPIS IN POTEM SODITE. PRST je črna od 10 do 18 palcev globoka. Bladen in Portsmouth serije; pod gorenjo plastjo pride mešana ilovica, vsebujoča razne mineralije, kar je en najzlaivnejših pogojev za uspešno produkciranje tobaka. LEGA je ravna, palogoma padajoča proti morskemu zalivu in potokom in je kakih 45 čevljev nad morskou gladino. Ta svet je bil močvir in naša družba sedaj koplje velike odvajalne kanale in ob vsakem kanalu pot, tako da bo vsaka parcela imela kanal in leno pot. Dva velka parna stroja sta že na licu mesta in dva sta na potu. Z delom smo že pričeli. Kamenja tu ni. KLIMA je najboljša v Ameriki. Bolj idilnega podnebja ne najdete nikjer. Tu ni ne velike vročine po leti, hudega mraza po zimi. Živina se lahko pase na prostem deset mesecev v letu. Dežja pada na leto okoli 47 palcev, toraj se ni bati suše. Pitna voda je izvrstna. Artesian voda se dobi na 48 do 90 čevljev globoko, surface voda pa na 14 čevljev. Kraj je zdrav, malarije in komarjev tu ni. ZVEZE, Norfolk Southern železnica teče ob južni in vzhodni strani našega zemljišča, kjer je več postaj. Atlantic Coast Line teče na severni strani. Panlico zaliv, kofor vozijo veliki parniki je v neposredni bližini. To zemljišče leži blizu železniških postaj in v četverokotu prijaznih in uspevaljih mest in mestec, krog in krog pa so lepe farme v vrednosti od \$150 do \$1000 akrov. PRIDELKI: Tobak od 700 do 1.500 funtov na akro (letosnja cena okoli \$1.75 funt), bombaž ena in pol bale (cena \$250 naprej za bala s semenom) koruza od 40 do 90 buš, pšenica okoli 35 buš, oves od 40 do 70 buš, soy beans okoli 35 bu. in do dve toni mrve (beans \$4.50 bu. in mrva okoli \$27 ton), krompir povprečno 70 sodov na akro (cena sodu \$12.50), peanuts 100 bu., pese okoli \$800 na akro. itd. Vsa vrtna zelenjava izvrstno uspeva, ravno tako superiorno trta, fige in drugo sadje. V okraju so lanske leto pridelali 35 funtov medu; živinoreja in perutnina prinašajo farmerjem lepe dohodke. MOŽNOSTI: Na enem akru zemljišča lahko pridelate tri pridelke v eni sezoni. Od 210 do 240 dni v letu ni nobenega mraza in na enem akru pridelate toliko kot na štirih akrih najboljši zemlje v Illinoisu, Iowi ali Indiani. Za ilustracijo navedimo karmaria Lewisa, katerega farma se drži našega zemljišča. Na njeni obsegojoci en in četrt akra je na spozdaj vsidli krompir, katerega je izkonal prvi teden v juniju. Za krompir je dobil 1.280 dolarjev čistega. Za krompirjem je vsadil koruzo, ki bo prinesla najmanj 50 bušljev, in med vrstami koruze pa soy beans, kar mu bo dalo najmanj 35 bušljev in dve toni soybean mrve, ki je ravno tako dobra kot alfalfa. Potem lahko preračunite koliko farmer pridelata na enem akru zemljišča in potem pa poidite k enem ali drugemu farmerju v vaši okolici in ga vprašajte koliko on povprečno pridelata na enem akru njegovega zemljišča in koliko dni dela v letu. Ravno isti farmer je lanske leto pridelal na 4 akrih za \$6000.00 tobaka. Omeniti pa je treba, da naši farmerji delajo povprečno samo pet mesecev v letu. V takem razmerju imajo poljske pridelke domači farmerji, ki se ne dajo nikakor primerjati z marljivostjo naših rojakov in njihovih družin. Če se hočete v resnici prepričati o institutosti vsega tega, potem pridite ogledati si pridelke naših farmerjev. Aranzirajte svoj prihod tako, da pridete na lice mesta čim prej, zato pišite za nadaljnja navodila še danes. Zastonj ne boste hodili, to vam povemo naprej, kajti še vsak izkušen farmer, ki je prišel ogledat si naša zemljišča je tudi kupil. Sedaj imate priliko, pa morda nikdar več. Na razpolago je samo 150 kosov po 40 akrov in sosedja boste imeli rojaka. A.H.SKUBIC & CO. Room 79 Metropolitan Block, Chicago, Ill. Čitajte, kaj pravi o naših zemljiščih g. A. J. Deitz, rojen in vzgojen na farmi v severnem delu Illinoisa in sedaj Asst. Postmaster v Woodstock, Ill. "Woodstock, Ill., 30. junija, 1920. Ravnokar sem se vrnil iz Pinetown, N. C., kjer sem med en teden ogledoval Vaša J. & W. zemljišča in tudi kupil 160 akrov. Trdno sem prepričan, da je najbolj rodovit in produktiven kraj v deželi. Vestno sem preždelal vsi in prišel do zaključka, da je najzgodnejša prilika za človeka dati slovo zakajenemu mestu, kjer je samo masina za druge, a bo pa v par letih postal sam svoj gospodar na tako prijaznem kosu zemljišča, kot se ga more sploh dobiti v deželi. Narava se je v resnici izkazala blagodarno v tem delu južne države, ker obdarila jo je z najboljšo zemljo, klimo in dobrimi poti, dobro pitno vodo in ureznimi usodnostmi. Dežja pada dovolj in sorazmerno skoz celo leto, doba za rast je dolga — od sedem do deset mesecev v letu. Razgovorjal sem se o detajlih kmetijstva s farmerji v okolici in prepričan sem se, da naravnijo več dobička na dar akrih kot po povprečen farmer na severu na svoji veliki farmi in da oni ne delajo niti polovice tako težko kot naši farmerji v Illinoisu. Bil sem na eni farmi, ki se drži J. & W. zemljišč, kjer so na enem in četrt akra pridelali 97 sodov krompirja in katerega je farmer prodal po \$12.50 sod. Ravno isti kos zemljišča je farmer posejal s koruzo in med vrstami pa soy-beans, kar mu bo prineslo zopet lepe dohodke. Na neki drugi farmi, katero sem obiskal, je farmer dobil iz enega akra \$500 za peso in ravno takrat je oral in uravnil polje za koruzo, katere pričakuje od 45 do 50 bušljev. Na isti farmi sem videl krasno polje pšenice, ki je bila pet čevljev visoka in za katero je farmer računil, da bi dobil najmanj 30 bušljev na akro. In podobne pojave sem na svoje začudenje vidal na vsaki farmi, ki sem jo obiskal v tej okolici. Uverjen sem, da ni daleč tista doba, ko se bo to zemljišče prodajalo po \$250 do \$800 akrov, kakor se danes prodajo druge deloma obdelane in izkušene farme v tej okolici. Na teh zemljiščih je dober les, ki bo v marsikaterih slučajih plačal za zemljišče in čiščenje in ravno radi tega se mi zdi Vaša cena polovico nižja, kakor bi morala biti v resnici. Jaz smatram to za zlato priliko za mestnega delavca, da ima začetek v pravi smeri, in vsakdo, ki si želi zboljšati svoj položaj, ki želi in privoči nekaj boljšega sebi in svoji družini, naj gre takoj tja, si ogleda ta čudovita zemljišča, se naseli na svojo rudo in postane sam svoj in neodvisen gospodar v par letih. S poštovanjem (Podpis) A. J. DEITZ. G. Deitz, kakor že prej omenjeno je bil rojen in vzgojen na farmi v Illinoisu in je danes pomožni poštar v Woodstock, Ill. Kot tak pozna strožost poštnih zakonov, in če bi ne bilo vse resnica, si kaj takega ne bi upal pisati vpisnu, ki je šlo skoz U. S. pošto in za katero nam je dovolil, da ga s memo objavim.

Slov. Delavski Dom v Collinwood, O. IZVRŠEVALNI ODBOR: Predsednik: — JOHN IVANČIĆ, 1280 E. 168th St. Tajnik: — ANDREW ZUPANČ, 335 E. 162nd. St. Zapisnikar: — JOHN PRUDIČ, 1276 E. 168th St. Blagajnik: — FRANK FENDE, 1225 E. 168th St. NADZORNI ODBOR: Predsednik: — JOHN BOHINC, 1296 E. 173rd St. FRANK HAJNY in JOHN PAVLIN. STAVBINSKI ODBOR: JOHN IVANČIĆ, FRANK FENDE, JOHN BOHINC, PAUL ČESNIK, PAUL ZELE. —Direktorske seje se vršijo vsak prvi in tretji terek v mesecu v Jos. Kunčičevi Dvorani.

LOKALNE NOVICE

— Pred več dnevi je prišel policijskemu saržentu J. J. Keck-u 46-letni Henry J. Pohl, stanujoč na 9710 Hough ave. ter ga prosil, da mu posodi revolver, da si konča življenje. Ker mu ga ta ni dal, ga je dobil nekje drugje ter se je včeraj ležeč na postelji usmrtil s strelom skozi glavo. Pohl je bil po poklicu šofer. Že več časa mu je skrb za obstanek povzročala velike skrbi, in poleg tega ga je pa še žena tožila za razporoko. Pretekli teden se je obrnila na policijo za protekcijo. Ko je mrs. Peck včeraj slišala pok, je pozvala policijo. Našli so njenega moža mrtvega na postelji, poleg njega pa je bila notica, glaseča se: "Posodil sem si ta samokres od prijatelja, da ustrelim nekoga psa. Moj prijatelj je brez krivde in jaz pa sem oni pes. Zopet in zopet sem čital peticijo žene za ločitev in sklenil sem, da se sam sodim. Kot sodnik ji dajem njeno svobodo in alimonij v obliki moje penzije. Od alimonija pa pridržujem \$25 za sezij mojega trupla, narkar naj se moj pepel razprši po vetru."

— Vse člane dram. dr. Ivan Cankar se opozarja, da se udeležijo seje, ki se vrši jutri zvečer ob 8. uri v Sl. N. Domu. Imamo ukreniti važne stvari glede prihodnje igre. — Nocoj pa se vrši skušnja, pri kateri naj nikogar ne manjka. Tajnik.

— Prihodnji pondeljek se bo pričela druga obravnava proti Joseph Deliju, clevelandskemu Madžarju, ki je 14. januarja na ulici ustrelil svojo mlado ženo, ker ga je na prigovarjanje njenih starišev zapustila. Bil je že obsojen, da umre na električnem stolu, toda njegov zagovornik je izposloval zanj novo obravnavo.

— Sinoči sta bila clevelandski policiji izročena dva žepna tatova, ki sta vršila svoj posel na parniku Theodore Roosevelt, ki je peljal 1000 izletnikov iz Clevelanda v Port Stanley.

— Danes se bodo morali zagovarjati pred sodnijo trije moški, ki so obtoženi, da so zmečili, da dva oropata prvega, ki je lastnik mesarije, in sicer z namenom, da dobijo zavarovalnino od družbe, ki zavaruje proti tatvini. Obtoženi mesar je Max Bachman, stanujoč na 2615 E. 61st St., njegova pomagala, ki sta ga "napadla" ter mu vzela \$500, pa sta Clark Frieseman in Adam Ritz.

— Strela je udarila v nedeljo ponoči v hišo na . 105. St. in Remington ave., ter jo zažgala. Vsi stanovalci so bili pometani iz postelje in priti je morala požarna bramba, da je pogasila ogenj. Strela je tudi udarila v neki telefonski drog na Detroit ave., vsled česar je bila za nekaj časa petrgana telefonska in tudi električna služba.

— Neki sosedov pes je hodil večkrat plašit Currie Schockleyeve koshi na 12512 Parkhill ave. Prišel je tudi zadnje soboto. To je gospodarja tako razjezilo, da je poiskal revolver i noddal strel proti psu, kateri pa ni bil zadet. Čez par ur potem je pa zvedel Schockley, da je ob istem času, ko je on streljal na psa, padla od kroglje zadeta Mrs. Kočenič, precejšnjo razdaljo od njegove hiše in da je izdihnila že na poti v bolnišnico. Mrs. Kočenič je stara okrog 50 let in je korakala z dvema drugima ženskama, po E. 123. cesti, ko je priletela kroglja od neznano kje in jo zadela naravnost v srce. Njeni tovarišici pravita, da nista slišali nikakega strela in ravno to dela cel dogodek zagoneten in bo težko dognati, kdo je oddal strel. Policija deluje na teoriji, da je kroglja morala najprej zadeti kaj trd predmet, narkar je odletela ter zadela Mrs. Kočenič.

— Ponovno je bil aretiran v soboto William Kelley, 29 let star gostilničar na 4101 Payne ave. na podlagi obdolžitve, da je v nekem pretepu, ki se je pripetil v njegovih prostorih streljal z namenom, da ubije, in je pri tem smrtno ranil Charles Fisherja, 6902 Quimby Ave.

Aretiran je bil takoj po storjenem činu, toda pod varščino je bil izpuščen zopet na prosto. Sedaj pa se ga je ponovno aretiralo, ker je Fisher umrl.

BOLNIKI PRIDITE K MENI.

Z zastarelimi, nervoznimi in kompliciranimi boleznimi, ki zahtevajo pozornost zdravnika.

Iščite pomoč, kjer jo je najti.

Pomoč, ki vas zna privedi na pot k zdravju.

Natančna in resnična preiskava vam bo odkrila vaše resnično fizično stanje in vas lahko privede na pot k zdravju, mogoče vam celo prihrani trpljenje in negotovost operacij. Mnogoletna izkušnja, najnovejša zdravljena, z zdravili in elektriko. Moderna oprema. Vse najboljše za bolnike.

Mnogo visečih zastarelih boleznii.

Krvni neredi
Kožne bolezni
Ledvične nadloge
Zelodčne nadloge
Revmatizem
Srčna slabost
Nervozna slabost

Nervozna neprebava
Črevesne bolezni
Nervozna onemoglost
Bolečine v hrbtu
Izpahke po obrazu
MOJ USPEH

Pri zdravljenju novih in zastarelih boleznii je radi mojega natančnega prifeučevanja teh boleznii. Temu prištevši, so moji uradi opremljeni z modernimi napravami, električnimi, vibriranimi in mehaničnimi, in pri tem se ne gleda na stroške, ako je v korist bolnikov. Ako se posvetujete z menoj boste lahko hitro zvedeli, ste li ali niste predolgo čakali, da je postala vaša bolezen neozdravljiva. Potem ako se vas lahko ozdravi, vas znanost in spretnost zopet naredi močne, zdrave in zadovoljne.

DR. KENEALY
 647 Euclid ave., Cleveland, O. II. nadstr. REPUBLIC BLDG.
 Vrata zapadno od Star gledališča
 Vrata vzhodno od Bond's Clothing Store.
 Uradne ure: od 9. dop. do 8. zvečer
 Ob nedeljah: Od 10. dop. do 2. pop.

POZOR, ROJAKI V PENNSYLVANIJU.
 Rojake po državi Pennsylvaniji obveščamo, da jih bo v kratkem obiskal naš zastopnik g. Josip Ivanetič, ki je upravičen pobirati naročnino za "Enakopravnost", izdati polnomčna potrdila ter sprejemati druga dela, spadajoča v tiskarsko stroko.

Rojakom ga najtopleje priporočamo, da mu gredo povsod na roko.

Uprava "Enakopravnosti"

Cox — Harding.

Minneapolis, 6. sept. — Ko je nekdo na velikem shodu, ki se je nocoj vršil v St. Paulu, ustavil demokratičnemu kandidatu Coxu vprašanje, da-li je za samo odločevanje narodov vstevši tudi Irsko, je ta odvrnil, da je za to, da Irski sami odločajo o svoji usodi.

Chicago, Ill., 5. sept. — Gov. Cox, je danes obnovil svoje obdolžitve, da je glavnemu republikanskemu kampanjskemu ravnatelju znano, da skuša zbrati fond \$15.000.000, in da se v ta namen določa, kje in od koga se bo dobilo kontribucije, da se doseže omenjeno vsoto. Cox pravi, da so republikanski kampanjski vodje odločili, da se obrnejo na čikaške premogovne podjetnike za kontribucijo \$80.000, kar je dokaz, da se deluje na zbiranju omenjenega fonda.

Marion, 6. sept. — Republikanski predsedniški kandidat Harding je danes obdržaval govor na ameriško organizirano delavstvo, v njegovem govoru ni drugega kot že sto in stokrat prelete fraze. Pravi, da je za unijsko delavstvo in da priznava njih pravico do kolektivnega pogajanja, toda da je proti vsaki nadvladi tega ali one razreda in da je ravno tako proti vladi delavcev kot proti vladi kapitalistov.

9 IZLETNIKOV NAŠLO SMRT V HOTELU.

Klamath Falls, Ore., 6. sept. — Danes odpoldane so iz pogorišča Houston hotela dobili de-

vet ožganih trupel. Pet se jih je spoznalo. Ogenj, ki je uničil hotel, je uničil tudi bližnje gledališče ter dva bloka bivališč in trgovin. Večina obiskovalcev hotela so bili letošniki, ki so prišli semkaj o priliki Delavskega praznika.

10 UBITIH V ŽELEZNIŠKI NESREČI.

Denver, Colo., 6. sept. — Deset oseb je bilo ubitih in 70 poškodovanih, ko sta se dve medmestni električni kari s prednjimi koncili zadeli druga v drugo. Nesreča se je primerila nekoliko izven Globeville, predmestja Denverja. Koližija se je prime-

DR. D. J. SMALLY
 ZOBOZDRAVNIK
 6204 St. Clair Ave.

Bridgework-Platwork in ruvanje zob naša specialiteta. Zobje se očistijo brezplačno s pogodbo. **URADNE URE:**
 9—12; 2—5; 6—8:30
 Zaprto v sredo ob 12 opoldne. Odprto v nedeljo od 9 do 12.

ANGLEŠKO - SLOVENSKI BESEDNJAK.

Doktor Kern je pred leti kot dijak vodil večerno šolo za angleščino in počeval rojake v Clevelandu. Izkušnja mu je pokazala, kako naj v svojem besednjaku označi izgovorjavo angleških besed, da jo bodo Slovenci umeli in lahko rabili. Delal je na besednjaku več let, da bi bil kolikor mogoče popoln in obenem pripraven za ljudsko uporabo. Če se zanimate za ameriški jezik, vam bo besednjak velika pomoč. Cena knjigi je pet dolarjev. Ta denar se vam bo tisočkrat obrestoval, če boste rabili knjigo.

Naročite besednjak na sledeči naslov:

Dr. F. J. Kern
 6202 St. Clair Ave.
 Cleveland, Ohio.

Istotam lahko naročite Zormanove pesmi, ki bodo vseh zlasti mlajšim rojakom in pa neznemu spolu. Cena je \$1.25. Obe knjigi z enim naročilom dobite za \$6.
 Knjigo lahko kupite pri uredništvu Enakopravnosti.

MALI OGLASI

SLOVENSKO DEKLE dobi službo v zobozdravniškem uradu. Oglasi se je na 5393 St. Clair Ave. (?)

POZOR SLOVENCI!
 Pri meni lahko dobite vsakovrstne breskve na bušel ali več in ravno tako sweet corn, tomatoes, krompir, zelje in čebuljo. Če hočete kupiti bolj poceni se obrnite na slovenskega farmarja **JOHN DRENK**
 R. 2. Geneva, O., Telefon 136 L
 Samo četrtil milje od Geneve.

POSTENEGA in mirnega fanta se sprejme na stanovanje in hrano; Električni in kopalnišče. 1025 E. 72 Place. (209—10)

HIŠA SE PRODA
 5 sob, klet, podstreha; vse na novo izdelano. Več se izve na 1385 E. 45th St. 210-212.

V NAJEM SE ODDA
 mesnica z vso opravo, 5 sob in garaž. Proda se tudi postelja in ledenica. Več in 1105 E. 74. St. 210-212

PRODA SE 1917 FORD avtomobil (5 Passenger). Proda se po nizki ceni. Poizve se na 6816 Carl ave. po 5. uri zvečer. 208—10.

O. S. Princeton 245
 Bell Rosedale 6353-W.

JOS. VOVK
 1123 Addison Rd.
AVTOMOBIL ZA VSE SLUČAJE.
 se priporočam.

Sedaj, ko so se

razmere v domovini nekoliko uredile, lahko zopet pošljete denar v domovino v KRONAH. Pošiljamo še vedno tudi v DOLARJIH ki je najboljši in najsigurnejši način pošiljanja.

Ne odlašajte in pošljite še danes, ko so cene še nizke.
 Pošiljajte v lirah.
 50. \$ 2.90 300. \$ 3.60
 100. \$ 5.40 400. \$ 4.80
 300. \$ 15.60 500. \$ 6.00
 500. \$ 26.00 1.000. \$ 11.20
 1.000. \$ 51.00 5.000. \$ 55.50
 10.000. \$ 110.00

Vrednost denarja sedaj ni stalna in tako torej mi računamo pošiljajte po ceni istega dne, ko nam denar dospe v roke.

Pošiljajte denar skozi vašo lastno slovensko podjetje, kjer se vam pošteno postreže v vseh ozirih.

THE JUGOSLAV Foreign Exchange.
 6418 ST. CLAIR AVE.
 Uradne ure vsak večer od 5. do 8. ure.

Tel. Central 3596 W

Gramofonske Plošče

zahtevajte novi cenik
Velika zaloga ur in zlatnine.
Wm. Sitter
 5805 ST. CLAIR AVENUE
 Cleveland, O.

TRI ALI STIRI SOBE bi želel dobiti od E. 55. do 75. ceste — Klor ima kaj priličnega najprijemne ponudbo v upravnistvo tega lista. 206—212

IZUČEN krojač dobi delo. Vprašaj naj se pri Jos. Majcen, 635 E. 152nd St., Collinwood. (209—12)

DVE SOBI opremljeni za fanta S hrano ali brez hrane. Oglasite se na 5209 Luther ave. (209—11)

LEPA-PRILIKA za Slovenca — Naprodaj je Candy Store na 656 E. 152nd St. na vogalu z dobrim prometom. Poizve se v nedeljo od 2. do 12. in druge dni zvečer od 7. do 11. 210-214

GARAŽ IN SOBA.
 V najem se odda garaž in soba za enega fanta. Več se poizve v upravnistvu lista. 210—212

Bodite pametni in kupite ARBU MAZILO za rane, izpahke, lišaje, opekline in kožne bolezni. To dobite v vsaki lekarni in denar nazaj, ako niste zadovoljni. The Ar-bu Laboratories Co. — 14017 Darley Ave. Cleveland, O.

SOBA ZA ENEGA FANTA SE ODDA na 1334 E. 66th St. Superior Ave.

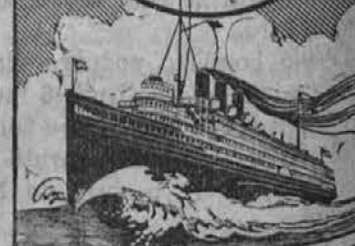
THE W-K DRUG CO.
 St. Clair, vogal Addison Rd.
 Edina slovenska lekarna v Clevelandu.

Mi izpolnjujemo zdravniške recepte točno in natančno.
JOHN KOMIN,
 Lekarnar. (M.W. F.)

A Vacation Trip That Satisfies

THE summation will soon be here and with it the joys of a vacation trip. Where are you going? The Great Lakes is the mecca for particular and experienced travelers on business and pleasure trips. The D. & C. Line Steamers embody all the qualities of speed, safety and comfort, the freedom of the decks, the cool refreshing lake breezes, D. & C. a Service Guarantee. Daily Service May let between Detroit and Buffalo. Leave 6:00 P. M. Arrive destination 9:00 A. M. Daily Service April 1st between Detroit and Cleveland. Leave 11:00 P. M. Arrive destination 6:15 A. M. **MACKINAC ISLAND** Service June 14th to Sept. 14th. 3 trips per week June 14th to July 1st. July 1st to Sept. 14th, 6 trips per week. Between Detroit and Buffalo Use Your Rail Tickets. Send 20 Stamp for illustrated pamphlet and map of Great Lakes. Address L. G. LEWIS, G. P. A., Detroit, Mich. **DETROIT & CLEVELAND NAVIGATION CO.** A. A. SCHWARTZ, President and General Manager. J. T. McWILLIAMS, Vice-President.

LIBERTY BONDI IN VOI NO VARČEVALNE ZNAMKE.

Prodajte sedaj. Mi plačamo v gotovini takoj. Simon, zanesljivi prekupčevalec, soba 216 Lennox Bldg., drugo nadstropje. Vzemite vzpejačo. Vogal dave ta cesta in Euclid dave, nad Singer Sewing Machine Co. Odprto do 6. ure zvečer.

OGLAŠAJTE V "ENAKOPRAVNOSTI"

PREMOŽENJE NAD \$400.000.00.
Vložite denar po 5%
 pri
Slovenskem Stavbinskem & Posojilnem Društvu
 6313 ST. CLAIR AVENUE
 Odprto tudi zvečer, razven ob sredah.

Tiskovna Družba
American-Jugoslav Printing & Pub. Co.
 6418 ST. CLAIR AVE. CLEVELAND, OHIO.

Tiskarna Je edino slovensko unijsko podjetje, katerega lastuje zavedno delavstvo.
Tiskovine Napravljene v naši tiskarni, so lične in cene jako primerne.
Dnevnik Družba izdaja dnevnik Enakopravnost. List prinaša najnoveše novice in druge koristne razprave v prid delavstva. Če še niste naročnik lista, naročite se nanj.
Tudi Vi Lahko postanete delničar podjetja. Za podrobnosti se obrnite na direktorij ali pa v uradu družbe.

THE AMERICAN-JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
 TEL. PRINCETON 551 6418 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO.